

greppa näringen

Medlemsbrev

LEDARE

Nystart i hela landet

Det är varmt när jag skriver dessa rader, 18 grader i slutet av september. Här i Skåne har redan höstvetet kommit upp och rapsen ser frodig ut. Det händer alltid något när man arbetar med lantbruk och nu är det alltså nystart för nästa säsong. För några veckor sedan var det stora översvämningar på fält här i närheten.

I september hade vi en kurs i Uppsala för nya Greppa Näringen-rådgivare med 45 deltagare, nystart även för rådgivningen alltså! Vi har beslutat att ta in alla län i Greppa Näringens verksamhet, och det var många rådgivare från de fyra nordligaste länen på kursen. Det blir spännande att ta del av frågeställningarna i de nya länen, som förstas är annorlunda än odling av höstraps och höstvetet men vattendirektiv och klimatförändringar är angelägna frågor över hela landet.

Strukturen inom lantbruket förändras och inför en ny projektperiod har jag tittat på statistiken och kan se att antalet lantbrukare i vår målgrupp minskat med 450 per år under de senaste fem åren, samtidigt som den brukade arealen är oförändrad. Gårdarna blir alltså färre men större. Vi har uppdaterat mycket på vår webbplats som jag tror att dagens lantbrukare behöver, till exempel att följa gårdens miljöarbete och lättare få överblick över rådgivningsutbudet.

Jag känner en stor tillförsikt om att vårt gemensamma arbete är viktigt och kommer att fortsätta vara det. Vi finns på plats på Elmia Maskin och Fält 22-25 oktober. Kom förbi och diskutera betydelsen av långsiktig markvård, såsom minskad markpackning, fungerande dränering och en omväxlande växtföljd. Till sist vill jag tipsa om vår nya modul om integrerat växtskydd.



Stina Olofsson
Projektledare, Greppa Näringen

INNEHÅLL

- › Nystart i hela landet
- › Vi når målen!
- › Enkla åtgärder minskar markpackning
- › Prata bördighet på Elmia
- › Nyheter om miljö och klimat
- › Gör din egen växtnäringsbalans



greppa näringen

Vi når målen!

Greppa Näringen satte upp ett antal mål i en projektplan inför perioden 2010 till 2013. Många av målen har vi nått med råge!

Några mål nådde vi inte riktigt, till exempel hade vi stora ambitioner för antal träffar i vattendragsgrupper och gårdsbesök med kartläggning av gårdarnas klimatpåverkan, här nådde vi endast 35 procent av uppsatta mål, men antalet träffar och besök har ökat under de senaste två åren.

Hur Greppa Näringen påverkar miljön är kanske de allra viktigaste resultaten. Vi håller nu på att räkna på vad vi uppnått på gårdarna av miljöeffekter till och med 2013. Vi hoppas förstås nå våra uppställda mål även för detta. Då ska vi berätta om det i media!

PROJEKTPLAN 2010-2013

	Mål	Resultat	Måluppfyllelse %
Antal rådgivningsbesök	16 845	15 084	90
Antal startbesök	1 745	2 419	139
Antal uppföljningsbesök	845	1 027	122
Antal lantbrukare som får besök per år	3 040	3 024	99
Åkerareal, ha	900 000	898 000	100
Antal startbesök, 5 nyaste länen	350	405	116
Åkerareal, ha i de 5 nyaste länen	35 000	52 800	151

Nu har Greppa Näringen en ny och bättre webbplats. På www.greppa.nu får du senaste nytt!



Foto: Teresia Borgman

Magnus Jonsson bedriver ekologisk köttjursuppfödning med 180 dikor och växtodling.
 – Att gården är Kravcertifierad gör det extra viktigt att utnyttja resurserna på gården så effektivt som möjligt, säger han.
 Under rådgivningsbesöket diskuterade man bland annat hur viktigt organiskt material och dagmask är för markens struktur.

Enkla åtgärder minskar markpackning

– Rådgivningen är ett bra sätt att få in tänket, säger Magnus Jonsson, lantbrukare på Utdala Gård utanför Rimforsa i Östergötland. Nyligen fick han Greppa Näringens rådgivning inom markpackning.

Rådgivaren som kom ut till gården gick först igenom förutsättningarna tillsammans med Magnus och därefter tittade man närmare på markpackningen ute i fält genom att gräva en provgrop i vallen och studera markstrukturen.

– Det syntes att det är packat där de stora maskinerna har gått. Det var ingen överraskning, men rådgivningen blir en bra påminnelse som gör att man skärper till sig, säger Magnus Jonsson.

Rätt lufttryck

Enkla åtgärder mot markpackning som Magnus redan försöker implementera på gården är att ha rätt lufttryck i däcken och bra tajming, det vill säga att undvika att köra när marken är otjänligt fuktig.

– Lufttrycken i däcken är en sådan sak där man kanske av slöhet och slentrian kör med samma, men där man kan göra ganska mycket för att minimera skadan genom att lufta ur däcken när det går. Det är inte svårt och kostar inget.

Mindre maskiner

På längre sikt funderar Magnus på andra åtgärder som kan minska markpackningen, som att införskaffa mindre maskiner.

– Maskinerna blir större och tyngre och man kan fråga sig om det är rätt väg att gå, funderar Magnus Jonsson. Ofta har man kanske inget val, men i vissa fall finns det kanske alternativ.

Gödseltunnan som rymmer 15 kubikmeter är en av de maskiner på gården med störst markpackningspåverkan där Magnus funderar på att i framtiden hitta en annan lösning. Han funderar på möjligheten att använda en mindre gödseltankvagn och bygga en satellitbassäng i anslutning till utjordsmark. Fasta körspår är en annan åtgärd som han funderar kring på längre sikt.

– Det blir aktuellt först när jag ska byta maskiner att man anpassar maskinbredderna. Men någonstans måste man ju få in tänket, säger Magnus Jonsson.

Ger mycket tillbaks

Magnus Jonsson gick med i Greppa Näringen för fem år sedan.

– Det lät intressant och jag tycker det är trevligt att ha en dialog med myndigheterna.

Gården är Kravcertifierad med odling av vall, spannmål, åkerböna och raps. Gården har även dikor och uppfödning av slaktdjur. En stor del av arealen är betesmark. Jordarna består i huvudsak av lerjordar som är packningskänsliga och en mindre areal ren mulljord.

Magnus har deltagit i många av Greppa Näringens rådgivningar och tycker att det har gett honom mycket tillbaks.

– Men det kräver ju också lite av en själv. Det räcker ju inte att gå en kurs. Man måste ju jobba med de här sakerna också.

Skribent: Teresia Borgman

Prata bördighet på Elmia

Bördigheten påverkar både din plånbok och miljön. Hur påverkar du bördigheten? Passa på att prata med oss om detta på mässan Elmia Maskin och Fält i Jonköping den 22-25 oktober.

Markens produktionsförmåga, bördigheten, beror på en rad faktorer. En del av dem, till exempel jordart och klimat, kan du i princip inte påverka. Andra faktorer kan du däremot påverka på både lång och kort sikt.

En av de viktigaste åtgärderna är att ha god vattenbalans i marken, det vill säga välskött dränering och på lätta jordar möjlighet till bevattning. Se upp med tunga maskiner och anpassa däcktrycket för att minska markpackningen. Annat du kan påverka är pH, fosfor- och kaliumtillstånd liksom en balanserad växtföljd och att behålla eller öka mullhalten.

Goda och stabila skördar med högt utnyttjande av växtnäring och bibehållen eller ökad mullhalt är det bästa för både ekonomi och miljö. Det minskar risken för kväve- och fosforläckage.

Klimatgasutsläppen per kilo produkt minskar när resurseffektiviteten är hög. När mullhalten ökar så sker även inlagring av kol i marken.

Så kan du påverka bördigheten:

- Se över din dränering
- Minimera markpackningen
- Variera växtföljden
- Bevara eller höj mullhalten
- Precisionsgödsel efter olika behov både mellan fält och inom fält
- Kalka och strukturkalka vid behov

Greppa Näringens rådgivning som berör bördighet:

- Markpackning
- Växtföljd och bördighet
- Dränering
- Precisionsodling

Läs mer om Greppa Näringens rådgivning på www.greppa.nu/var-radgivning



Foto: Teresia Borgman

Bördigheten påverkar både din plånbok och miljön.

Hur påverkar du bördigheten?


greppa näringen



**Träffa oss på Elmia 22-25 oktober
Vi ses i monter B00:06!**

www.greppa.nu

Hallå där!

Sofie Logardt, Jordbruksverket, som är ansvarig för Greppa Näringens digitala nyhetsbrev.

Varför ger Greppa Näringen ut ett nyhetsbrev?

– Vi vill fånga upp och förmedla den senaste forskningen och nyheterna som berör miljö- och klimatarbetet i jordbruket.

Vilka riktar sig nyhetsbrevet till?

– Alla som är intresserade av det vi skriver om, vilket är klimat- och miljöfrågor. Men först och främst riktar sig nyhetsbrevet till lantbrukare och rådgivare



Vilken typ av nyheter innehåller nyhetsbrevet? Är det bara krångliga forskningsrapporter?

– Vi skriver om ny forskning, men också om nya projekt, skrifter med mera som känns relevanta för det arbete vi gör i Greppa Näringen.

Varför ska jag som får rådgivning genom Greppa Näringen prenumerera på ert nyhetsbrev?

– Det är en möjlighet för den som är intresserad att hålla sig uppdaterad om det senaste inom miljö- och klimatområdet. Det kan också ses som ett komplement till rådgivningen.

Hur ofta skickar ni ut nyheter?

– Två gånger i veckan, tisdagar och fredagar.

Får medlemmar komma med förslag på saker ni kan skriva om? Hur gör jag då?

– Alla får komma med förslag. Jag vill jättegärna höra vad våra prenumeranter vill läsa om. När du har ett förslag på vad vi ska skriva om kan du skicka e-post till info@greppa.nu.

Sofie Logardt

Redaktör, Greppa Näringens nyhetsbrev

Jag pluggade:

Hortonomprogrammet vid SLU, Alnarp

Jag har tidigare jobbat som:

Journalist på tidningen Jordbruksaktuellt

Jag gillar att:

Vara ute i naturen. Hösten är en favoritårstid då det finns mycket svamp och bär att hitta i skogen.



Gör din egen växtnärbalans

Nu har vi uppdaterat vårt webbaserade verktyg för att göra växtnärbalanser. Det har blivit enklare att se dina gamla växtnärbalanser och göra nya. Allt du behöver göra är att logga in med din e-legitimation på Greppa Näringens Mina sidor.

Du hittar din rådgivningsplan och du kan också se vilka rådgivningar du redan har fått. Självklart kan du också göra nya växtnärbalanser, antingen från start eller med en av de gamla som utgångspunkt.

Växtnärbalansen visar skillnaden mellan tillförd och bortförd växtnäring. Den är en bra utgångspunkt för att välja vilka åtgärder som passar ditt företag bäst.

Balansen görs i Sverige "vid gårdsgrind". Den mäter flödet till gården med insatsmedel, kvävenedfall och kvävefixering och från gården med produkter.

Genom att ha koll på gårdens växtnärbalans kan du spara både pengar och miljö.

